

CLB themanieuwsbrief Ondersteuningsnetwerken
Schooljaar 2016-2017, nieuwsbrief nr. 5
31 mei 2017

Geachte directeur,

Uitzonderlijke situaties vragen uitzonderlijke maatregelen.

In deze themanieuwsbrief zullen jullie meer informatie vinden over hoe wij vanuit ons CLB de volgende maanden zullen werken in het kader van de ondersteuningsnetwerken.

Wij vinden het belangrijk om een aantal standpunten en maatregelen te verduidelijken, zodat we op een vlotte manier de juiste stappen kunnen zetten in de geest van wat men met de ondersteuningsnetwerken wil bereiken.

Op deze manier hopen wij ook onduidelijkheden, vervelende situaties en discussies tussen ouders, school en CLB-medewerkers te vermijden.

Bepaalde van deze maatregelen nemen wij op basis van de informatie die wij kregen vanuit de overheid. Andere gaan dan weer over eigen afspraken die wij maakten om alles vlot te kunnen laten verlopen.

Deze nieuwsbrief is enkel gericht naar de directeurs van de scholen die met ons CLB samenwerken. Wij vinden het echter belangrijk dat u deze nieuwsbrief ook doorstuurt naar de personeelsleden die betrokken zijn bij het onderwerp.

Onze volgende externe nieuwsbrief versturen wij kort na deze. Die zal, naast een summier luik over de ondersteuningsnetwerken, diverse andere "normale" items bevatten, zoals jullie van ons gewoon zijn.

Patrick Lancksweerd, directeur

INHOUD:

1. [Ondersteuningsnetwerken: standpunt](#)
2. [Wie komt in aanmerking voor ondersteuning?](#)
3. [Wie vult de lijst in die naar het ondersteuningsnetwerk moet?](#)
4. [Wie beschrijft de ondersteuningsnoden?](#)
5. [GON opgespaard of opgebruikt?](#)
6. [Opstartvergaderingen, tussentijdse en eindevaluaties](#)
7. [CLB: tijdelijke stop voor nieuwe vragen](#)

1. ONDERSTEUNINGSNETWERKEN: STANDPUNT

Het Vrij CLB van Roeselare staat voor 100% achter de initiële visie over het ondersteuningsmodel, zoals dit in de eerste teksten vorm kreeg. Wij vinden het een goede zaak om GON om te zetten naar een bredere vorm van ondersteuning, waarbij de ondersteuningsbehoeften van leerlingen centraal blijven staan.

Wel betreuren wij verschillende zaken in de legistieke en praktische uitvoering:

- Wij betreuren het sterk om te moeten vaststellen dat de ondersteuningsnetwerken netgebonden vorm krijgen. Wij zien hierdoor een goed werkend systeem verloren gaan van netoverstijgende werking. De voorbije 30 jaar gebeurde de inschakeling van expertise immers vlot op de plaats waar ze thuis hoorde, los van de vraag vanuit welk onderwijsnet de (GON-)begeleider kwam. Wij kunnen enkel maar hopen dat er toch netoverstijgende ondersteuningsnetwerken vorm krijgen, of dat op zijn minst een sterke vorm van samenwerking tussen deze netwerken tot stand komt.

- De timing voor het realiseren van de ondersteuningsnetwerken is verschroeiend kort. Daar komt dan nog eens bij dat er over verschillende zaken tegenstrijdige informatie is verspreid en/of tot op vandaag over cruciale zaken nog steeds grote onduidelijkheid bestaat of tegengestelde interpretaties. Dit hypothekeert voor de scholen én de CLB's (maar vooral ook voor leerlingen en ouders) een goede organisatie van de ondersteuning zelf. Wij hopen overigens met deze nieuwsbrief een aantal van die onduidelijkheden uit te zuiveren.
- Er is extra omkadering voorzien voor het realiseren van de opdracht. Er zijn overgangsmaatregelen voorzien om de mogelijke verschuivingen op te vangen. Dat zijn goede zaken in het kader van het opvangen van de bijkomende taakbelasting. Echter, dit geldt niet voor de CLB's. Het opmaken van (gemotiveerde) verslagen omvat een veel grotere taaklast dan in het verleden. Dit komt doordat het CLB niet alleen de bestaande situatie (lees: problematiek) moet omschrijven, maar ook moet vorm geven aan het beschrijven van de ondersteuningsbehoeften. Ook het aantal doelgroepen is overigens uitgebreid. Ook dit is een heel positieve zaak, maar de overheid is vergeten dat dit behoorlijk wat extra inspanningen vraagt voor CLB (en school).

2. WIE KOMT IN AANMERKING VOOR ONDERSTEUNING?

Over de vraag wie in aanmerking komt voor ondersteuning, bestaan volgens ons een aantal grote misverstanden. Dit heeft voor een deel te maken doordat in de teksten vanuit de overheid de formulering soms te vaag blijft.

Nochtans is de bedoeling wel duidelijk. "De inzet van ondersteuners is er voor leerlingen voor wie een handelingsgericht traject werd doorlopen in fase uitbreiding van zorg of zorg op maat. Het CLB is dus altijd betrokken." (citaat uit de powerpoint van de Vlaamse Regering, die men gebruikt op de Ronde Van Vlaanderen)

Volgende doelgroepen komen in aanmerking, mits er voor 2017-2018 duidelijke specifieke ondersteuningsbehoeften zijn:

- Bestaande en nieuwe leerlingen type BA (re-integratie), 2, 3 (re-integratie), 4, 6, 7 en 9 die voldoen aan de bestaande GON-regeling
- Leerlingen die vroeger GON kregen die is "opgebruikt"
- Type 3 integratie (nieuwe doelgroep)
- Type 2 kleuter (nieuwe doelgroep)

Concreet betekent dit dat de school en het CLB (en uiteraard ook de ouders) voorafgaand een traject hebben afgelegd om te bepalen welke bijkomende maatregelen er nodig zijn om er voor te zorgen dat de leerling op een goede manier in het gewoon onderwijs kan blijven functioneren.

Dus, wie in aanmerking komt voor ondersteuning situeert zich in zorgfase 2 (uitbreiding van zorg) en/of 3 (zorg op maat).

De verwarring ontstaat vanuit de mogelijkheid om, specifiek voor die leerlingen, ook ondersteuningsbehoeften te beschrijven die zich situeren op zorgfase 0 (brede basiszorg) of 1 (verhoogde zorg). Leerlingen zonder specifieke behoeften op fase 2 en/of 3 komen dus niet in aanmerking voor ondersteuning.

Bovendien moeten die leerlingen, alvast voor het volgende schooljaar, ook voldoen aan de voorwaarden voor GON, zoals ze bepaald zijn in het M-decreet.

3. WIE VULT DE LIJST IN DIE EINDE JUNI NAAR HET ONDERSTEUNINGSNETWERK MOET?

Uit het bovenstaande moet duidelijk zijn dat de lijst tot stand komt in gezamenlijk overleg tussen school en CLB. En nogmaals: uiteraard zijn de ouders (en de leerling) hierin nauw betrokken.

De lijst kan enkel leerlingen bevatten die voldoen aan de gestelde voorwaarden, zoals ze hierboven zijn geformuleerd. Dus, enkel leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften op het niveau van zorgfase 2 en 3 komen op die lijst, waarbij het CLB een Verslag, Gemotiveerd Verslag of een addendum (indien er vroeger reeds een verslag was) voor zal maken of gemaakt heeft.

In de praktijk zullen wij in ons CLB de lijst opmaken. Dit doen wij via het programma dat wij al vele jaren in gebruik hebben voor het registreren van de GON-leerlingen. Op 27 juni zullen wij vanuit deze tool voor elk van onze scholen de Excel opmaken en die aan de school bezorgen. Normaal zullen daar dus alle leerlingen op te vinden zijn die in aanmerking komen voor ondersteuning vanaf 1 september, zoals dat tussen school en CLB is afgesproken.

Scholen hoeven dus zelf geen lijsten bij te houden of op te maken. U krijgt die van ons.

Dit betekent niet dat leerlingen die tegen dan niet op die lijst staan, niet in aanmerking komen voor ondersteuning. Zij komen dan wel tijdens het schooljaar aan bod. Immers, ondersteuning kan voortaan georganiseerd worden op elk ogenblik van het schooljaar.

4. WIE BESCHRIJFT DE ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE?

Het is duidelijk dat de omschrijving van de ondersteuningsbehoeften tot stand komt in gemeenschappelijk overleg tussen ouders (en leerling), school en CLB.

Wij zien daar als CLB twee afzonderlijke elementen in: enerzijds de beschrijving van de ingeschatte ondersteuning (indicatiestelling) en anderzijds de concrete invulling van die ondersteuning (ondersteuningsplan).

Als CLB nemen wij het engagement om een duidelijke indicatiestelling te maken, die wij opnemen in het Gemotiveerd Verslag (of ander document). Daarover zijn er samen met de Vrije CLB's van West-Vlaanderen afspraken over gemaakt.

Samen met de school zullen wij de inschattingsnood aangeven vanuit drie parameters:

- Actoren: omschrijving van welke actoren betrokken moeten zijn bij de omschreven specifieke ondersteuningsnood
- Duur: de inschatting van de termijn van de ondersteuning. Dit omvat drie categorieën: korte duur (2 tot 3 maand), middellange duur (3 tot 6 maand) of lange duur (6 tot 12 maand)
- Intensiteit: de omvat de inschatting van hoe intensief de ondersteuning best is. Ook hier zullen wij drie categorieën gebruiken: lage intensiteit (minder dan 2u/week), gemiddelde intensiteit (maximum 4 u/week) of hoge intensiteit (minstens 4 u/week)

Dit kunnen we beschouwen als een advies (vanuit school en CLB) over de gewenste en nodige ondersteuning.

Daarna is het aan het ondersteuningsteam om op basis van deze indicatiestelling de concrete invulling te maken van wat mogelijk en haalbaar is. Het is aan het ondersteuningsteam om dan de beschikbare expertise en mankracht op basis van dit advies in te zetten.

De concrete invulling kan mogelijk dus afwijken van de indicatiestelling. Bij (eind)evaluatie kan, samen met school en het CLB een bijsturing gebeuren van de ondersteuning.

Het is onze overtuiging dat deze manier van werken het meest efficiënt zal zijn. De indicatiestelling is immers duidelijk en objectief, de ondersteuningsteams kunnen een goede inschatting maken van wat per school nodig is en bij de opstart is er geen extra vergaderlast om die zaken nog uit te klaren.

5. GON OPGESPAARD OF OPGEBRUIKT?

Vaak krijgen wij de vraag wat er moet gebeuren met leerlingen die een jaar GON hebben opgespaard of leerlingen van wie GON is opgebruikt.

Voor ons is dit duidelijk: GON bestaat in principe niet meer vanaf 01/09/2017. Er is dus geen sprake meer van “opgebruikt” of “opgespaard”, er is al evenmin sprake van “recht op GON”. Er is enkel sprake van specifieke ondersteuningsbehoeften, gekoppeld aan een aantal voorwaarden.

Het principe mag (nogmaals) duidelijk zijn: indien er bij een leerling specifieke ondersteuningsbehoeften zijn, die de draagkracht van de school overstijgen, dan is ondersteuning mogelijk. Daarvoor moet een handelingsgericht traject zijn gelopen, waarin die behoeften duidelijk zijn en waarin tegelijk voldaan is aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor het uitschrijven van een Gemotiveerd Verslag.

Voor leerlingen waar vroeger al GON-begeleiding was, geldt hetzelfde principe, ongeacht de vraag of men GON al “opgebruikt” dan wel “opgespaard” heeft.

6. OPSTARTVERGADERINGEN, TUSSENTIJDSE EN EINDEVALUATIES

Voor het CLB, de school of het ondersteuningsnetwerk is op dit ogenblik nog niet duidelijk welke scholen er zullen deel uitmaken van welk ondersteuningsnetwerk. Ook is nog niet duidelijk welke ondersteuners in welke scholen zullen actief zijn.

Om deze reden kan voor ons geen enkele opstartvergadering doorgaan. Wij willen hiermee elke school op een gelijke manier behandelen. Concreet zou het immers betekenen dat we wel al opstarten in bepaalde scholen van het ene onderwijsnet, maar dat niet kunnen in een ander onderwijsnet. Wij kiezen ook op dat vlak voor een neutrale, objectieve houding.

Er is ook nog geen duidelijkheid of we wel echt aanwezig moeten zijn op opstartvergaderingen. Immers, indien onze indicatiestelling op een goede manier is opgemaakt (zie hierboven), dan lijkt het ons enkel belangrijk om aanwezig te zijn bij complexe situaties, waar mondelinge toelichting vanuit het CLB noodzakelijk is.

Over tussentijdse evaluaties is niets meer gemeld. Wij gaan er van uit dat die niet meer zullen doorgaan, behalve in die situaties waar een ernstige bijsturing van de ondersteuning moet gebeuren. Uiteraard kan men dan op ons engagement rekenen.

Ook voor eindevaluaties zullen wij in de toekomst verder actief aanwezig blijven. Wij gaan daarbij uit van het vermoeden dat niet alle eindevaluaties ook op het einde van het schooljaar zullen vallen.

7. NOODZAKELIJKE MAATREGELEN IN FUNCTIE VAN DRAAGKRACHT VAN HET CLB

De invoering van het M-decreet betekende voor het CLB een nieuwe uitbreiding van hun taken. Het opmaken van een Verslag of Gemotiveerd verslag is immers veel meer tijdrovend dan het vroegere inschrijvingsverslag. De invoering van het ondersteuningsmodel voegt daar nog eens een grotere werkdruk aan toe. Om te starten met ondersteuning vanaf 1 september, moeten de nodige documenten immers al opgemaakt zijn vòòr 1 september (waar we vroeger tijd hadden tot 1 oktober).

Om deze redenen zijn wij met de Vrije CLB's van West-Vlaanderen genoodzaakt een aantal maatregelen te nemen omdat de draagkracht van onze teams te ver overschreden raakt.

Wij hebben hiervoor een brief opgesteld voor al onze schooldirecties. Deze brief kan u vinden op onze website:

http://www.clbroeselare.be/documenten/20170523_CLB_maatregelen_OT.pdf

Kort samengevat:

Wij kunnen tot eind augustus enkel nog “lopende” zaken afwerken. Dit houdt in dat wij voorrang geven aan trajecten die nu reeds gestart zijn en vallen binnen het kader van het reguleren van de onderwijsloopbaan. Het gaat dus over bestaande vragen of problemen in verband met overstap naar Buitengewoon Onderwijs, organisatie van ondersteuning (Gemotiveerde Verslagen), vragen rond overzitten en studiekeuze voor volgend schooljaar.

Uiteraard blijven wij wel dringende zaken zoals verontrustende situaties of crisissen verder opnemen. Alle overige vragen kunnen wij pas terug ter harte nemen vanaf september. Wij hopen dat u hiervoor het nodige begrip kan opbrengen.

Colofon

*Deze nieuwsbrief vindt u ook in zijn interactieve vorm op de website van het CLB: <http://www.clbroeselare.be/>, een plek om te grasduinen. We zijn ook te vinden op facebook: <https://www.facebook.com/clbroeselare>
Deze nieuwsbrief mag verspreid worden onder collega's, leerkrachten, vrienden, kennissen... Geïnteresseerden kunnen de nieuwsbrief ook rechtstreeks en individueel ontvangen. Daarvoor volstaat het om een bericht te sturen aan onze documentalist, documentatie@clbroeselare.be, met als onderwerp: "abonnement nieuwsbrief CLB".
Redactie: Lieslot Vandenberghe
Verantwoordelijke uitgever: Patrick Lanckswaert, vzw Vrij CLB, Kattenstraat 65, 8800 Roeselare.*